

DR. OLIMPIA TARZIA

Glavno je pitanje našega stoljeća tko je čovjek

str. 8

UZ DAN ŽIVOTA

Hrvatsko društvo premalo štiti obitelj

str. 18

PRILIKA
magazin
Glasa Koncila

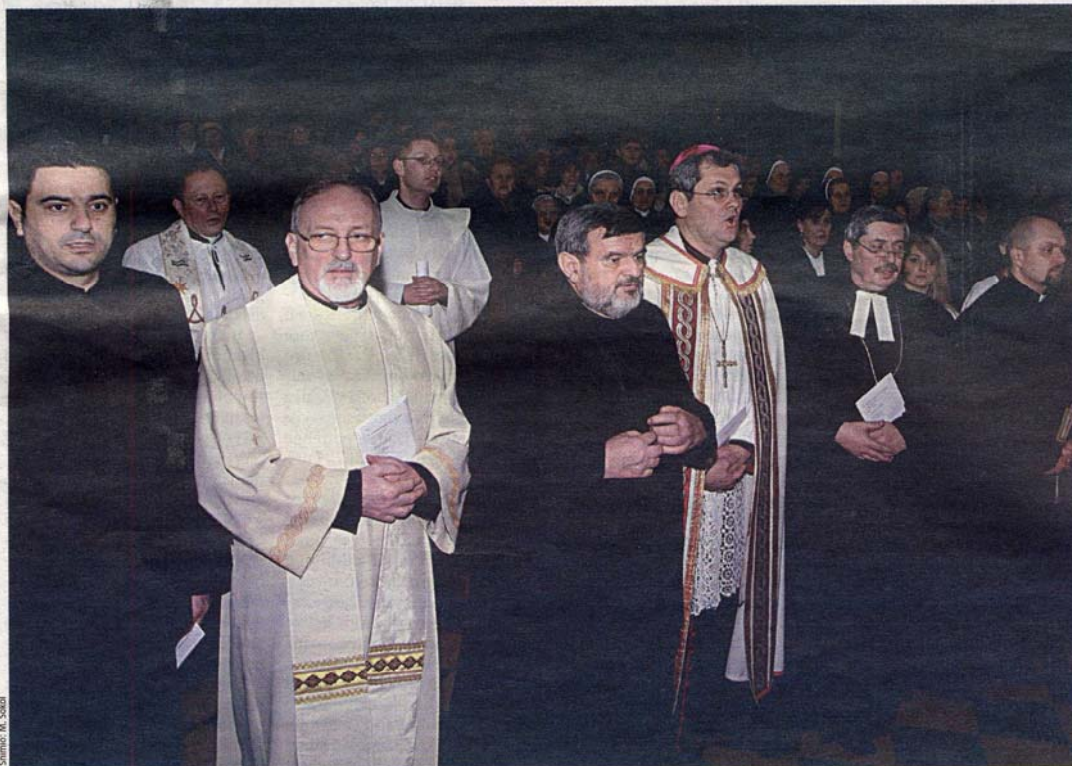
Glas Koncila

Novo lice Crkve

KATOLIČKI TJEDNIK ■ GODIŠTE XLVIII ■ 1. VELJAČE 2009. ■ BROJ 5 (1806) ■ CIJENA 7 KUNA

■ ZAGREB Diljem Hrvatske održane molitve za jedinstvo kršćana

Cilj je zajednička euharistijska gozba

Snimio: M. Sokol

»Trebamo ujediniti svoje napore da što predanije radimo svojim silama i svojim umom, svojim srcem i svojim zalaganjem na tom cilju da budemo jedno i da postignemo taj cilj koji će oživotvoriti mogućnosti zajedničke euharistijske gozbe, što još nije moguće među kršćanima različitih Crkava.«

Mihael Sokol

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana pod geslom »Da budu kao jedno u tvojoj ruci!« (Ez 37, 17) održana je od 18. do 25. siječnja u Zagrebu i pojedinim župama Zagrebačke nadbiskupije. Ove godine navršilo se 25 godina od prve ekumenske molitve za jedinstvo kršćana u Zagrebu koja je održana 1984. godine u sklopu Nacionalnog euhari-

stijskog kongresa (NEK) na kojem su se okupili svi predstavnici kršćanskih vjerskih zajednica i Crkava, na što je u središnjem ekumenskom slavlju koje je održano u katoličkoj crkvi sv. Blaža u Zagrebu podsjetio pomoćni zagrebački biskup Vlado Košić koji je ujedno i predsjednik Povjerenstva za ekumenizam i dijalog Hrvatske biskupske konferencije i Zagrebačke nadbiskupije. Kao i svake godine, uz predstavnike pojedinih vjerskih zajednica i Crkva, na eku-

menskim slavljinama okupili su se i brojni vjernici tih istih zajednica, a u crkvi sv. Blaža na završetku ovogodišnjega ekumenskog hoda, uz biskupa Košića, u molitvi za jedinstvo sudjelovali su u ime Srpske pravoslavne Crkve protojerej stavrofor Marinko Juretić, predstavnik Bugarske pravoslavne Crkve protojerej Emil Angelov, predstavnik Makedonske pravoslavne Crkve protojerej Kirko Velinski, prvi put i predstavnik Hrvatske starokatoličke Crkve Darko Me-

jaški, predstavnik Saveza baptističkih Crkava u RH glavni tajnik Željko Mraz, vikar Branko Berić u ime Evangeličke Crkve te pastor Branimir Bučanović u ime Reformirane kršćanske Crkve, dok je sve prisutne pozdravio župnik domaćin Zvonimir Sekelj, biskupski vikar za grad Zagreb.

»Jedinstvo je volja Gospodinova«

Na prigodnoj službi riječi biskup Košić je podsjetio i na riječi koje je na općoj audijenciji u srijedu 21. siječnja vezano uz osminu izrekao papa Benedikt XVI. kako je zajednički hod prilika za molitvu Gospodinu da se nastavi, po mogućnosti, intenzivira ekumenska zadaća i dijalog.

NASTAVAK NA STR. 16

2 KOMENTAR

Više od incidenta

14 ZAPAŽANJA

Nada i razočaranje

2 ZAGREB

Zasjedanje HBK-a i BK BiH-a

7 WASHINGTON

Nade i bojazni američkih katolika

3 ZAGREB

Molitva za Svetu Zemlju

3 DAVOR VIDAS

Hrvatskim i slovenskim političarima

33 NAŠI RAZGOVORI

Božje ili župnikove »ovce«?

20 REPORTAŽA: KRKNICA I RAKALJ

Obnavlja se duh istarskoga bisera

> STALNE RUBRIKE

Sedam dana u svijetu 8 ■ Vjeronauk za odrasle 12 ■ Nedjeljna biblijska poruka 13 ■ Meditacija 15 ■ Iz hrvatske duhovne poezije 15 ■ (Pri)govor znanosti 17 ■ Sedam dana u Hrvatskoj 24 ■ Čujem, vidim... pa se stidim 34 ■ Mali bračni savjeti 35 ■ O invaliditetu osobno 35

ISSN 0436-0311

9 770436 031008

Prof. dr. Olimpia Tarzia, predsjednica Svjetske alijanse žena za život i obitelj i autorica Manifesta novoga feminizma

»majka, ali nema riječi »majka« nego »žena«. Zakonodavac je i riječ otac zamijenio s »autor začeca«. Feministice su insistirale i na terminu »samoodređenje«. Zato otac nema nikakvih prava. Žena može sama odlučiti o djetetu. U Italiji su mnogi očevi prosvjedovali zbog tog zakona govoreći: »To je i moje dijete a ne mogu imati glas.« Zakon o pobačaju u Italiji donesen je 1978. godine. U trideset godina izvršeno je pet milijuna legalnih pobačaja. No većina ilegalnih pobačaja koji izmiču zakonu sve se više izvode kemijskim sredstvima. Ne podliježu sankciji, ali čovjek ih čini. U svijetu je svake godine 50 milijuna pobačaja. Taj broj odgovara broju žrtava Drugoga svjetskog rata.

»Naš put ide uzbrdo, ali je pravi«

■ Kakve su mogućnosti promjene zakona protivnih životu, poput Vašeg u Italiji?

DR. TARZIA: Uvijek sam smatrala taj zakon politički i institucionalno nepravdanim. Ne smijemo izgubiti iz vida cilj koji će promijeniti taj zakon. Možemo to usporediti s ukidanjem zakona o ropstvu, to je bilo prije sto godina, ne tako davno. Moramo zadržati jasnoću i ne ograničavati se govoreći: »Uzet ćemo dobar dio zakona.« Moramo reći: »Taj je zakon nepravdan.« To mora biti naš cilj. Ako nemamo taj cilj, prihvaćamo dijelove zakona koji želi razloge za pobačaj. Ali tako se opravdava nepravdan zakon. Svaki zakon kulturološki, edukativno utječe na stvaranje svijesti.

Španjolska je učinila katastrofu jednu za drugom. Glasnogovornica premijera Zapatera je žena, de Vega, feministički duh s moći. Kad je Zapatero provodio zakone o eksperimentiranju embrijima i rastavi »nabrznun«, ona je zadovoljno potvrdila da se u Španjolsku mogu ugledati i drugi, da je Španjolska na čelu avangarde Europe. Moramo svjedočiti da avangarda znači nešto drugo. Kod zakonski nedopustive eutanazije želi se preko pojedinačnih slučajeva doći do zakona koji će je odobriti. Pritom se namjerno netočno kaže da je prehrana, utajenje žede - »terapija«. To nije terapija. To je davanje mogućnosti da čovjek jede i pije. Npr. kod Eluane Englaro. To nije »granična« bolest kao posljednja postaja koja bi vodila smrti. To je stanje velike nesposobnosti koju ima tisuće osoba. Zakon za eutanaziju sputa bi brojne obitelji koje s ljubavlju njeguju svoje članove.

■ Otkud u Vama tolika želja za aktivnostima u obrani života?

DR. TARZIA: Na mjestu duhovnu formaciju utjecao je sveti Rimljanin Vinko Pallotti koji je i prije Koncila govorio da su svi pozvani na apostolat, i laici, da treba biti evandeoski glasnik. Shvatila sam gdje je trebam oglašavati. Zatekla sam se pred talijanskim parlamentom kad se u njemu donosio zakon o pobačaju. Za mene je taj dan bio precizan, osjetila sam ga kao jasan poziv i znala što mi je činiti. Htjela sam biti glas onih koji glasa nemaju, nejakih i nerodenih.

■ Što poručujete našim čitateljima?

DR. TARZIA: U Hrvatskoj sam susrela živu Crkvu, apostolsko naslijeđe i želju biti, postojati. Suodgovorni smo zbog svih tih pojava. Naš put ide uzbrdo, ali je pravi. Zajedništvo će nam dati snagu da se osjetimo bliskima na putu punom teškoća. Jer svjedoke za život se napada, ali mi se ne smijemo predati i klonuti duhom jer smo dio Onoga koji je već pobijedio. ■

Glavno je pitanje našeg stoljeća tko je čovjek

Umjesto riječi pobačaj koristi se dobrovoljni prekid trudnoće. Jer »lakše« je dobrovoljno prekinuti trudnoću nego ubiti dijete. Dijete se naziva produktom začeca. To znači prevariti žene! Nijedna trudna žena neće reći suprugu da čeka produkt začeca.

trpologskog odgovora usmjeravaju se sva društvena djelovanja. Nakon iskonskog grijeha Bog je pitao Adama: »Gdje si?« Mislim da se i nas u epohi koja može biti strahovita za izazove koje treba dosegnuti pita: »Gdje si, čovječe?« Gdje si se sakrio?« U vremenu koje je proglasilo »Bog je mrtav« ne smijemo doći do toga da kažemo i »čovjek je mrtav«. Evangelium vitae (EV) treba pokrenuti hitnu opću mobilizaciju svijesti. Naglašavam »hitno«. Kršćanska zajednica se treba pitati osjeća li tu hitnost. Ne možemo slušati: »Ja ne bih pobačila, ali ne mogu spriječiti druge da to učine.« Moramo izići iz kompleksa, osloboditi se krive ideje o toleranciji i kulturalne inferiornosti u kojoj smo se mi katolici zatekli i pojasniti razloge nade antropološki i biološki utemeljenim argumentima.

»Manipulacija jezikom je manipulacija umom i svijješću«

■ Upozoravate i na nametljivost manipulacije jezikom?

DR. TARZIA: I to piše u EV-u. Neke se riječi ne koriste u svom uobičajenom, objektivnom značenju, nego se zamjenjuju manje snažnima. Te riječi umanjuju pravo značenje stvari. Umjesto riječi pobačaj koristi se dobrovoljni prekid trudnoće. Jer »lakše« je dobrovoljno prekinuti trudnoću nego ubiti dijete. Ako je majci dopušteno ubiti dijete, tko može drugog spriječiti da to ne učini? U našoj kulturi smrti je i jezik koji vara. Puno

je primjera jezične manipulacije jer manipulirajući jezikom, manipulira se umom i svijješću. Zakon o pobačaju u Italiji pisan je »antijezičnom tehnikom« radi manipulacije. Sve to dolazi iz Ujedinjenih naroda. Na konferencijama u Kairu i Pekingu feministička su strujanja uvela tu terminologiju. Njihov izraz reproduktivno zdravlje naizgled može biti pozitivan u prilog zdravlja žene. No u stvarnosti favorizira abortus i kontracepciju. Uveden je termin rod umjesto spol. I koncept samoodređenja žene je poremećen. Kod pobačaja se ne može

govoriti o samoodređenju jer je tu osim žene još jedna osoba. Dijete se naziva produktom začeca. To znači prevariti žene! Nijedna trudna žena neće reći suprugu da čeka produkt začeca. Hitna kontracepcija pilule »dan poslije začeca« zapravo je abortivno sredstvo.

Ta se supstancija komercijalizirala i kupuju je mnogi u savjetovalištim i ljekarnama. To je abortivno, a ne kontracepcijsko sredstvo kako se prodaje. Komisija Warnock koja je bila prva u kontroli tehnika umjetne oplodnje u Engleskoj definirala je embrij kao

preembrij. Znanstveno to nema nikakvo značenje niti je utemeljeno. Jer kako reći »predčovjek«? Što znači »predčovjek«? Znači da bismo mogli reći i da smo »predmrtvi«. Dr. Warnock sad priznaje da je to istina i kaže: »Znamo da preembrij nema znanstveni temelj. Ali moramo odrediti jedan termin, famoznih 14 dana od začeca, kad možemo eksperimentirati s embrijima« - a da se ne pobuni etika i uznemiruje savjest. Moramo biti na razini i sposobni razotkriti dvosmislene namjere.

■ Kažete da se u talijanskom zakonu ne spominje riječ »majka« jer to podrazumijeva i dijete.

DR. TARZIA: Da. Zanimljivo, jer je naziv tijela »Povjerenstvo za majčinstvo i dobrovoljni prekid trudnoće«. Ako se u naslovu spominje majčinstvo, netko misli da će u tekstu naći i

Začeto dijete je član obitelji

■ Od 2000. do 2005. godine bili ste zastupnica katoličke većine iz civilnog društva u svojoj regiji Lacij koji ima pet milijuna stanovnika. Na Vašu inicijativu prihvaćen je zakon koji daje poreznu olakšicu za začeto dijete, priznajući ga kao člana obitelji. O čemu se radi?

DR. TARZIA: Imala sam ciljeve zakona o obitelji, sloboda odgojnog izbora i obiteljska savjetovišta, jer su u Italiji ona mjesto gdje se potvrđuje pobačaj. Među 60 vijećnika predsjednik je nama šest ženama (bilo nas je šest) prvoga dana dao cvijeće. Jednom sam rukom primila cvijeće a drugom mu uručila svoj tekst zakona o obitelji s »obiteljskim kvocijentom«. Da bi se znalo koji je ekonomski status obitelji kod oporezivanja dohotka, nije dovoljno znati koliko novca ulazi nego i »izlazi«. Dakle važno je koliko obitelj ima članova. Ne mogu samo znati koliko obitelj zarađuje, nego i koliko troši. Polemika je nastala jer sam među članove obitelji uvrstila i začeto dijete. Uprizobil sam taj izraz, ne embrij. Na početku je zakon zastavljen jer su se oni koji su me slijedili pobojali da ćemo

izazvati feministice. Ali to me nije prestrašilo. To je bila prilika da posvjedočim što je trebalo učiniti. Moj je cilj bio zakon s izrazom začeto dijete i što iz tog proizlazi. Kolegama od lijevih do desnih govorila sam o važnosti te odredbe. Predsjednica Lacija, koji je inače hrabar ali se pritom bojao, uvidjela sam rekavši: Ako se pita ima li obitelj troškove za dijete i prije nego se rodi, svi će reći »da, istina je.« Dakle, ispravno je da ga uvrstimo kao člana obitelji. Poslala sam pismo klauzurnim sestrama da mole. Nakon 72 sata diskusije zakon je prihvaćen. Navečer me nazvao predsjednik regije i plakao je. Rekao je: »Olimpia, hvala što si insistirala, ustrajala, učinili smo veliku stvar.« Zakon je donesen 2001. godine i još je na snazi. Ispitali smo i regionalni statut koji se ne može lako mijenjati i u njega uvrstili dijelove iz tog zakona. Regionalni parlament može definirati ekonomsku razinu »obiteljskim kvocijentom«. Naš su zakon preuzele i druge regije u Italiji i uvodi se na nacionalnu razinu. Htjela sam ovo: ako se govori o začetom djetetu, ne može se reći da to nije dijete koje se pobaci. Kulturalno i politički to je izazvalo velike polemike i snažno odjeknulo.